

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Johanna Boman
Planhandläggare
010-2233227
Johanna.Boman@lansstyrelsen.se

Yttrande

1(4)

2018-10-24

401-5027-2018

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om betänkandet En utvecklad översiktsplanering (SOU 2018:46)

Er beteckning: N2018/03415/SPN

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen i Uppsala län har mottagit remiss av betänkandet En utvecklad översiktsplanering (SOU 2018:46) och lämnar genom detta yttrande synpunkter på framlagt förslag.

Länsstyrelsens synpunkter på del 1: Att underlätta efterföljande planering

Sammanfattning av synpunkter

Länsstyrelsen i Uppsala län anser att delbetänkande ger en god bild av hur översiktsplaneringen fungerar idag. Länsstyrelsen delar huvudsakligen utredningens bild av reformbehovet. Länsstyrelsen tillstyrker merparten av de föreslagna åtgärderna. I stort sett delar också Länsstyrelsen utredningens uppfattningar om motiven till föreslagna åtgärder.

Länsstyrelsen i Uppsala län, hädanefter Länsstyrelsen

- avstyrker förslaget om en inaktuell översiktsplan ska innebära att standardförfarande inte får användas vid framtagande av detaljplaner, i förslagets nuvarande utformning
- förslaget om att det ska regleras i PBL att länsstyrelsens granskningsyttrande enbart ska förhålla sig till ingripandegrunderna. Ingripandegrunderna bör, enligt Länsstyrelsens mening, vara det som granskningsyttrandet huvudsakligen behandlar, men i vissa fall finns skäl att även lämna andra synpunkter eller upplysningar.

En bindande översiktsplan?

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att översiktsplanen även i fortsättning bör vara vägledande och inte bindande. (7.4.2)

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att översiktsplanen inte bör användas för att variera kraven på bygglov. (7.5.2)

En kontinuerlig översiktsplanering

Länsstyrelsen är positiv till inriktningen att genomföra förändringar som innebär att det blir tydligare när en översiktsplan är aktuell och som därmed kan bidra till en mer kontinuerlig översiktsplanering.

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslaget om att kommunerna varje mandatperiod ska besluta om en planeringsstrategi. (8.1.2)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om bestämmelser om när översiktsplanens ska anses vara aktuell. Länsstyrelsen anser att det är positivt med tydligare reglering av detta, samt att det blir tydligt att en översiktsplan kan anses vara inaktuell i vissa delar och aktuell i andra. (8.1.3)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att i övergångsbestämmelser införa en bestämmelse om att översiktsplaner antagna före år 2004 ska upphöra att gälla år 2024. Förslaget berör i vårt län ett fåtal fördjupade översiktsplaner. Länsstyrelsen kan vid genomgång av gällande fördjupade översiktsplaner i länet och efter kontakt med berörd kommun i länet konstatera att dessa planer kommer att vara ersatta vid utgången av år 2024. (8.1.4)

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att en inaktuell översiktsplan ska innebära att standardförfarande inte får användas vid framtagande av detaljplaner, i förslagets nuvarande utformning. Länsstyrelsen anser att det i sig är positivt att det får konsekvenser för efterföljande planering och beslut att en översiktsplan är helt eller delvis inaktuell. Som förslaget nu är utformat finns det dock en risk att det motverkar ambitionen att förenkla plan- och byggprocessen. Länsstyrelsen anser att förslaget bör omarbetas. Exempelvis skulle detaljplaneprocesser där beslut om granskning tagits innan översiktsplanen blev inaktuell få drivas vidare med standardförfarande. Detta för att det är lättare för kommunerna att byta från standardförfarande till utökat förfarande, ju tidigare i planprocessen det kan ske. (8.1.5)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att det ska krävas att översiktsplanen, i relevanta delar, är aktuell för att kunna ses som vägledande av om en plats ligger inom ett LIS-område. (8.1.5)

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att regleringen av hur en översiktsplan ska tas fram i stort sett är ändamålsenligt utformad idag. Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag till ändringar rörande processen att ta fram en översiktsplan. (8.2 och 8.3)

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det inte finns behov av att föreslå något ytterligare planinstrument i PBL-systemet. (8.4)

Översiktsplanens innehåll

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att översiktsplanens innehåll behöver utvecklas och ser fördelar med att ha en standardiserad form, där Boverkets ÖP-modell kan vara en bra utgångspunkt. Länsstyrelsen ser särskilt positivt på utredningens förslag om att det förtydligas att markanvändningskartan ska ange en tänkt användning för hela kommunens yta. (9.1)

2018-10-24

401-5027-2018

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att regeringen eller utpekade myndigheter få meddela föreskrifter om standarder för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser. (9.2.1)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att Lantmäteriet får i uppdrag att tillhandahålla översiktsplaner på en nationell plattform. (9.2.2)

Statens intressen

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att översiktsplanen ska visa områden och verksamheter som angår flera kommuner eller är av regional betydelse, samt om att Boverket bör få i uppdrag att ta fram vägledning för hur mellankommunala och regionala frågor bör hanteras i plan- och bygglagen. (10.3.2)

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning om att frågan om hur miljö kvalitetsnormer bör hanteras vid planering enligt plan- och bygglagen snarast bör ses över. (10.3.3)

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att länsstyrelsen ska få uppgiften att under översiktsplanprocessen uppmärksamma kommunen på eventuella konflikter mellan den användning av mark- och vattenområden som kommunen föreslår i planen och övriga bestämmelser om strandskydd, dvs. strandskyddsbestämmelser som inte handlar om landsbygdsutveckling i strandnära lägen. (10.3.4)

Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning om att möjligheten att i översiktsplanen peka ut områden för tätortsutveckling i strandnära lägen bör utredas. Länsstyrelsen anser att detta skulle kunna underlätta både för kommunen och länsstyrelsen i efterföljande detaljplanering, samtidigt som det skulle kunna innebära bättre möjligheter att bevaka att strandskyddets syften tillgodoses i och omkring tätorter. (10.3.4)

Statens medverkan i översiktsplanprocessen

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att Boverket bör få i uppdrag att ta fram vägledning för hur statliga myndigheter bör samverka med länsstyrelsen i planprocessen. (11.1.1)

Länsstyrelsen anser att uppgiften att samordna statens intressen i praktiken till stor del också innebär att sammanväga statens intressen samt att väga av intressena mot varandra. Länsstyrelsen anser därför att dessa två begrepp i detta sammanhang inte bör ställas emot varandra. (11.1.2)

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag om att länsstyrelsen under ett samråd om ett förslag till översiktsplan, ska få uppgiften att ge råd om tillämpningen av bestämmelserna i PBL, om det behövs från allmän synpunkt. (11.2)

Länsstyrelsen delar utredningens principiella uppfattning angående att länsstyrelsens granskningsyttrande enbart ska förhålla sig till ingripandegrunderna. Länsstyrelsen anser dock att det inte bör regleras i PBL om att så ska vara fallet, eftersom det kan finnas ett behov av att upplysa kommunen om exempelvis andra lagstiftningar som kan innebära omfattande restriktioner eller i värsta fall omöjliggöra den föreslagna utveckling som presenteras i översiktsplanen. Detta stämmer också överens med bestämmelsen i 2 kap

2018-10-24

401-5027-2018

11 § PBL, som anger att planläggning och annan prövning som avser användning av ett mark- eller vattenområde som också har prövats eller ska prövas enligt annan lag samordnas med det andra arbetet, om det lämpligen kan ske. (11.3)

Länstyrelsen tillstyrker utredningens förslag angående redovisning av underlag avseende sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. (11.4.1)

Länstyrelsen instämmer i utredningens bedömning vad gäller behovet av ekonomiska resurser till länsstyrelserna, bland annat för att utredningens förslag om en utvecklad översiktsplanering ska få genomslag på ett bra sätt. (11.5)

Länstyrelsens synpunkter på del 2: Kommunal reglering av upplåtelseformen

Länstyrelsen delar utredningens slutsatser vad gäller att det inte bör göras möjligt att reglera upplåtelseformer i detaljplan.

Länstyrelsen tillstyrker utredningens förslag till ny lag om kommunal reglering av bostäder med hyresrätt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med planhandläggare Johanna Boman som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Johan von Knorring, chef för samhällsavdelningen Christel Benfalk, chef för plan- och bostadsenheten Annika Israelsson, handläggare bostadsstöd Stella Fahlén Godö samt länsjurist Erika Rydgren medverkat.

Ärendet har hanterats med digital signering och har därför inga underskrifter.

Göran Enander

Johanna Boman

Kopia till: Helene.lassi@regeringskansliet.se

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.